

ПРОГРАМА
вступного іспиту зі спеціальності
052 «Політологія»
для здобувачів вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня

Вступне слово

Програма складена з урахуванням програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 052 «Політологія». Вона містить 3 розділи, у першому з яких відображені проблеми політики та політичних процесів, у другому – проблеми держави як основного інституту політичної системи, у третьому – проблеми виборів та політичних партій. Розроблені питання базуються на навчально-методичних матеріалах, на основі яких викладається дисципліна «Політологія», спрямовані на виявлення знань та умінь здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 052 «Політологія».

Розділ 1. Політика та політичні процеси.

Питання розділу 1:

1. Політика як сфера суспільного життя.
2. Політична влада: гілки, форми, типи та легітимність.
3. Політична система суспільства: структура, функції, моделі та типи.
4. Політичний процес та політична діяльність.
5. Політична свідомість та політична культура.
6. Процес політичної соціалізації: суть, етапи, агенти, моделі та типи.
7. Політичне лідерство.
8. Суб'єкти політики: суть, різновиди, форми взаємодії.
9. Політична еліта як суб'єкт політики.
10. Нація як суб'єкт політики.

Розділ 2. Держава як основний інститут політичної системи.

Питання розділу 2:

1. Суть, теорії походження, ознаки, функції та парадигми держави.
2. Правова держава та громадянське суспільство.
3. Форма держави та її складові.
4. Суть та різновиди форм державного правління.
5. Державно-територіальний устрій та його різновиди.
6. Демократія як суспільний ідеал та політична практика.
7. Політичні режими та їх різновиди.
8. Трансформація політичних режимів.
9. Система державного правління в Україні.

Розділ 3. Політичні партії та вибори.

Питання розділу 3.

1. Суть, ознаки, етапи розвитку, функції та різновиди політичних партій.
2. Підходи до класифікації партійних систем.

3. Вибори: суть, різновиди та суспільні функції.
4. Демократичні принципи виборів.
5. Особливості основних виборчих систем.
6. Виборчий процес та його основні етапи.

Форми контролю та критерії оцінювання

Організування та проведення вступних випробувань до аспірантури здійснюється відповідно до Правил прийому до аспірантури Національного університету «Львівська політехніка» у відповідному році.

Вступний іспит зі спеціальності 052 «Політологія» проводиться в письмовій формі згідно з окремим графіком, який затверджується Ректором Університету та оприлюднюється на інформаційному стенді відділу докторантури та аспірантури й офіційному веб-сайті Університету не пізніше, ніж за 3 дні до початку прийому документів.

Екзаменаційні білети вступного іспиту зі спеціальності 052 «Політологія» формуються в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 052 «Політологія» та затверджуються рішенням Приймальної комісії Національного університету «Львівська політехніка».

Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за 100-бальною шкалою.

Екзаменаційний білет вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 052 «Політологія» містить:

▪ письмову компоненту з п'яти питань (1-2 питання з кожного розділу, кожне із п'яти питань екзаменаційного білета оцінюється максимально в 20 балів, максимальна сумарна кількість балів – 100 балів);

Критерії оцінювання кожного питання вступного іспиту зі спеціальності 052 «Політологія» є такими:

Оцінка «відмінно» (18-20 балів): вступник в аспірантуру бездоганно засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; самостійно, грамотно та послідовно з вичерпною повнотою відповів на питання; демонструє глибокі та всебічні знання, логічно будує відповідь; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки.

Оцінка «добре» (14-17 балів): вступник в аспірантуру добре засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст питання, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів; нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту.

Оцінка «задовільно» (10-13 балів): вступник в аспірантуру в основному засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; фрагментарно розкриває зміст питання і має лише загальне його розуміння; при відтворенні основного

змісту питання допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.

Оцінка «незадовільно» (0-9 балів): вступник не засвоїв зміст питання, не знає основних його понять; дає неправильну відповідь на запитання.

Виконання завдань вступного іспиту зі спеціальності 052 «Політологія» передбачає необхідність неухильного дотримання норм та правил академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка». За порушення зазначених норм та правил вступники в аспірантуру притягаються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства.

Рекомендована література

1. Білоус А.О. Політико-правові системи: світ і Україна. К., 2000.
2. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика: [Монографія]. К.: МАУП, 2000. 384 с.
3. Бегей І.І. Порадник із політології: Семінарські заняття: Навчальний посібник. Львів: ЛБІ НБУ, 2006. 351 с.
4. Брегета А.Ю. Основи політології: Навч. посібн. Вид. 2-ге, переробл. і доп. К.: КНЕУ, 2000.
5. Бурдяк В.І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень: Навч. посібник. Чернівці: Рута, 2005. Ч.І. 104 с.
6. Вегеш М., Остапець Ю. Світ політології: Навч.-метод. посібник. Ужгород: Говерла, 2006. 471 с.
7. Гелей С., Рутар С. Основи політології. Львів: Світ, 2001.
8. Гелей С., Рутар С. Політико-правові системи світу: Навчальний посібник. К.: Знання, 2006. 668 с.
9. Гелей С., Рутар С. Політологія: Навч. посіб. 7-ме вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2008. 415.
10. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності: Навчальний посібник. Київ: МАУП, 2002. 176 с.
11. Горlach М., Кремень В. Політологія: наука про політику: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 840 с.
12. Іщенко М., Деркач Ж. Політологія: питання теорії і методики: Навч.-метод. посібник. Черкаси, 2006. 318 с.
13. Історія української суспільно-політичної думки: Навч. посібн. / Укл. Морозов В.В. К.: КНЕУ, 2006. 180 с.
14. Кирилук Ф.М., Батрименко О.В. Історія зарубіжних політичних вчень. Навчально-методичний посібник. К., ТОВ "XXI століття: Діалог культур", 2005. 256с.
15. Кирилук Ф.М. Політологія Нової доби: Посібник. К.: Видавничий центр "Академія", 2003. 304 с.
16. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. С. 381 -417.
17. Кухта Б. З історії української політичної думки. К., 1994.
18. Кухта Б. Політична влада та її рішення. Львів: ЦИД, 2006. 237 с.

19. Литвин В. Політичні режими сучасності: інституційні та процесуальні виміри аналізу. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 632 с.
20. Мироненко О. М., Горбатенко В. П. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 456 с.
21. Обушний М.І. Політологія: Довідник. К.: Довіра, 2004. 599 с.
22. Осадчук І. Політичні інститути пострадянських країн: порівняльний аналіз: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 306 с.
23. Основи демократії: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. А.Ф. Колодій. Третє видання, оновлене і доповнене. Львів: Астролябія, 2009. 832с.
24. Основи демократії. Права людини та їх забезпечення в умовах суспільних змін: Навч. посібн. / О. Філонов, В. Субботін, В. Пашутін, І. Тодоров. К.: Знання, 2006. 215с.
25. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Львів: "Новий світ-2000", 2002. 344 с.
26. Політична аналітика в державному управлінні: навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. К. : НАДУ, 2012. 228 с
27. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. Ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.] Львів : «Новий Світ-2000», 2016. Т. 1. – 516 с.
28. Політична наука. Словник: категорії, поняття і терміни; За ред Б.Кухти. Львів, 2003.
29. Політологічний енциклопедичний словник / упорядник В. П. Горбатенко; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. 2-е вид., доп. і перероб. – Київ: Генеза, 2004. 736 с.
30. Політологія: навчальний посібник / М.А. Бучин, О.О. Волинець, М.П. Гетьманчук та ін.; За заг. ред. М.П. Гетьманчука. Львів: НТШ, 2010. 232 с.
31. Політологія: навчальний посібник / М.П. Гетьманчук, В.К. Грищук, Я.Б. Турчин та ін.; За заг. ред. М.П. Гетьманчука. К.: Знання, 2011. 415 с.
32. Політологія. Кн. перша: Політика і суспільство. Кн. друга: Держава і політика // А. Колодій, Л. Климанська, Я. Космина, В. Харченко. 2-е вид., перероб. та доп. К.: Ельга, Ніка – Центр, 2003. 664 с.
33. Політологія: Навч. посібник / О.О. Волинець, М.П. Гетьманчук, В.В. Гулай та ін. Серія "Дистанційне навчання". № 28. Львів: Вид-во Національного університету "Львівська політехніка", 2005. 360 с.
34. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях : навч. посібник / М.П.Гетьманчук, П.М.Гетьманчук, У.В.Ільницька, Г.І.Луцишин, Р.Я.Пасічний, Я.Б. Турчин. Львів. Видавництво Львівської політехніки, 2020. 272 с.
35. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 704 с.
36. Політологія: Підручник / І.С.Дзюбко, К.М.Левківський, В.П.Андрущенко та ін. Київ: Вища школа, 2000. 415 с.

37. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. К. : Вид. центр "Академія", 2001. 528 с.
38. Політологія у схемах, таблицях та визначеннях: Навчальний посібник для курсантів та студентів вищих військових навчальних закладів / За ред. Гетьманчука М.П. Львів: Військовий інститут, 2003. 273 с.
39. Прикладна політологія: навч. посіб. / За ред. В.П. Горбатенка. К.: ВЦ "Академія", 2008. 427 с.
40. Примуш М.В. Історія та теорія політичних партій. Донецьк, 2000.
41. Рудакевич О.М. Політологія. Лекції, семінари, самостійна робота: Навчальний посібник; Видання друге, перероблене і доповнене. Тернопіль: Видавництво Астон, 2007. 304с.
42. Рудич Ф.М. Політологія: Підручник. К.: Либідь, 2004. 480 с.
43. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів, 2004.
44. Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика. Львів : ЦПД – Астролябія, 2005. 348 с.
45. Теорія парламентаризму: навчальний посібник / М.А. Бучин, У.В. Ільницька, Л.О. Кучма, Я.Б. Турчин. Львів: Видавництво НУ «ЛП», 2011. 392 с.
46. Шведа Ю. Вибори та виборчі системи. Європейські стандарти та досвід для утвердження демократії в Україні. Львів, 2010. 462 с.
47. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. посібник. Львів: Тріада плюс, 2004. 528 с.
48. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): підручник. К.: Либідь, 2002. 576 с.
49. Шульженко Ф.П. Історія політичних і правових вчень: Підручник. К.: Юрінком Інтер, 2004. 464 с.
50. Юрій М.Ф. Основи політології: Навч. посібник. К.: Кондор, 2005. 336 с.